

de donker-zware steilte der gothise kerk naar het pleintje gewandeld, waar achter de zwarte stammen van lindebomen de lichte vensters lokten van het voornaamste logement, van ouds ook station van de stoomtram. Hij had nog den tijd, eer er weer een tram ging om hem terug te brengen naar de Zandlaan; daar kon hij dan op een andere tram overstappen, en zo, na nog een keer van voertuig te veranderen, de hoofdstad van de provincie bereiken. En dan nog een spoorreis van twe uur

In de gelagkamer, waar hij de enige gast was, at neef een biefstuk met gebakken aardappelen. Maar toen hij den waard vertelde waar hij dien avond nog heen moest en klaagde over de slechte verbindingen, hoorde hij dat er over tien minuten een autobus vertrok, die naar 't station in de stad op de treinen reed. Hij kon dan een veel vroegeren trein halen en was twe uur eerder thuis Dit verheugde den neef eensdeels; maar aan den anderen kant speet het hem toch, dat hij nu snel afscheid moest nemen van dit doodsverlaten stadje waar hij misschien nooit meer zou terugkomen en waar alweer een stuk van zijn eigen leven, al was 't nog zo duf en vervelend, afgestorven lag.

De autobus snorde en zwierde onvermoeid voort. Nu en dan even stoppen; er daalde iemand uit; er klommen anderen in. Motor-aanzetten, geknars, en weer verder hollen. En ook de herinneringen, eentonig als het schokken en ronken van den wagen, kwamen weer voorbij aan de mijmering van den neef. Hij zag zich als kind logerend in het bovenhuis waar zijn grootmoeder leefde onder de eigenzinnige plak van haar ongetrouwde dochter, tante Loe. Neefje Bert snuffelde er op den zolder in oude pakkisten, waarin tijdschriften lagen, leesmagazijnen of zo-iets, met eindeloze verhalen en romantise houtgravures van landschappen met bergen en stenen boogbrugjes over wilde beken. In het huis hing altijd een lucht van petroleum en mufte kleerkasten. Neefje Bert plaagde tante nog al eens en Oma vond dat wel grappig. Van Oma hield hij veel; maar tante Loe was bij niemand erg bemind; over haar gingen in de familie verhalen van inhaligheid, heerszucht en achterdocht. Zij belette haar moeder het verhuizen naar de stad waar de andere dochter woonde, de getrouwde, wier gezin voor de oude vrouw gezelligheid zou hebben gebracht. Later echter, toen grootmoeder dood was, kwam tante Loe zelf al spoedig daar wonen. Neef herinnerde zich hoe zij eens met een jongere vriendin op een reisje in de Ardennen was geweest en daarvan vertelde: wat een afzeters die hotelhouders waren; maar zij had 't hun betaald gezet; op de W.C.'s had zij lange risten closetpapier afgerold en die meegenomen, zodat zij daar thuis nog een paar weken plezier van had En in een restaurant had de juffrouw van de W.C. om twintig centiem gevraagd; maar tante was doorgelopen en had alleen maar kortaf gezegd: „Comprend pas”.